

Міграційна політика України регулюється також підзаконними нормативно-правовими актами. Так, Указом Президента України від 30 травня 2011 року була схвалена Концепція державної міграційної політики України [4], у якій закріплені стратегічні напрями державної міграційної політики нашої держави та завдання державних органів щодо реалізації даної Концепції.

Головним є забезпечення безперешкодного пересування кожному, хто на законних підставах перебуває на території України та сприяння дотриманню інших прав та свобод людини і громадянина оскільки, на сьогодні, в нашій державі досить складна міграційна ситуація. Важливо злагоджено взаємодіяти з відповідними міжнародними організаціями для того щоб сприяти підтриманню міграційного порядку та забезпечити достовірні і оперативні оцінки міграційних ризиків.

Література

1. Всеобщая декларация прав человека от 10 декабря 1948 г. // Права человека : сб. междунар. документов. – Нью-Йорк и Женева : ООН, Центр по правам человека, 1994–1994. – Т. 1. – Ч. 1: Универсальные договоры. – 1994. – 492 с.

2. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

3. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 8 липня 2011 р. № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України – 2012. – № 16. – Ст. 146.

4. Про приєднання України до Конвенції про статус біженців та Протоколу щодо статусу біженців: Закон України від 10 січня 2002 р. № 2942-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 17. – Ст. 118.

5. Концепція державної міграційної політики: схвалено Указом Президента України від 30 травня 2011 року № 622/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/622/2011>.

УДК 35.351

Устинова І. П., к.ю.н., доцент,
Масло Н. М., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ, ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Кожна країна повинна мати чітке уявлення її місце у глобальній світовій економіці. В сучасних умовах для подальшого

закріплення передових позицій України в списку країн з високим рівнем розвитку економіки, нашій державі необхідно здійснити суттєві перетворення в усіх сферах життя. Для того, щоб забезпечити в країні соціально-економічний розвиток та досягти сталого економічного розвитку потрібно визначити дієвий спосіб удосконалення міжбюджетних відносин, в цьому аспекті актуальним є питання реалізації в Україні бюджетної децентралізації.

Ефективна організація відносин між бюджетами органів місцевого самоврядування і центрального уряду є важливою проблемою державних фінансів. Проведення єдиної економічної і фінансової політики в рамках України в сучасних умовах є складним питанням. Децентралізація може негативно позначитися на здатності органів влади контролювати макроекономічні процеси дії регіональних і місцевих органів.

Україна є унітарною державою, що складається з адміністративно-територіальних одиниць, які підпорядковані центральним органам влади й не мають ознак державної незалежності і базується на верховенстві суверенітету. Основи побудови нашої держави ґрунтуються на державному та адміністративно-територіальному розподілу. Україна – єдина цілісна держава, котра розпоряджається двома ланками бюджетної системи – це місцеві та державний бюджети, за допомогою яких відбувається розподіл валового внутрішнього продукту застосування коштів центрального фонду для ефективного функціонування країни.

Згідно з Бюджетним кодексом України (гл. 2, ст. 5), бюджетна система України – це сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права. Структура бюджетної системи значною мірою залежить від державного устрою країни [1].

В сучасності відсутня унітарна централізована держава, котра не делегує повноважень суб'єктам місцевого самоврядування, які й несуть належний рівень відповідальності. Децентралізацією вважають делегування виконавчих та законодавчих повноважень місцевим територіальним одиницям. Вона є основою унітарних країн, які гарантують автономію регіонам. Але, така держава, за умови децентралізації влади, залишається унітарною державою.

Під бюджетною децентралізацією слід розуміти будь-які види мобілізації фінансових ресурсів у бюджетах органів місцевого самоврядування. Аналізуючи фінансову політику України за роки незалежності, не можна не помітити її спрямування до бюджетної децентралізації. Останнім часом високорозвинені країни втілюють власну політику в напрямі бюджетної децентралізації з метою зміни співвідношення міри впливу на макроекономічну ситуацію центральних органів державної влади та органів місцевого самоврядування [3, с. 313].

Децентралізація бюджетних фінансових ресурсів передбачає: зміну системи оподаткування, при якій змінюються питомі надходження на користь місцевих бюджетів; зміну трансфертної політики, надання органами місцевого самоврядування більших повноважень в напрямку розробки та реалізації різноманітних програм соціально – економічного розвитку [2, с. 5]

Проблемою реалізації бюджетної децентралізації, можна визначити, що не закріплений на законодавчому рівні конкретний перелік витрат, на котрі здійснюється фінансування з коштів місцевих бюджетів. Тому досить складно визначити, в якій мірі розподілені доходи забезпечують потреби і в яких розмірах.

Узагальнивши, можна стверджувати, що подальша бюджетна децентралізація має відбутися після змін у системі державного управління та в податковій системі, а для цього необхідно розв'язати основні проблемами впровадження бюджетної децентралізації в Україні, серед яких: нерівномірність темпів соціально-економічного розвитку регіонів; широкий перелік задекларованих державою соціальних зобов'язань; недостатній обсяг дохідної частини місцевих бюджетів. На шляху розбудови нової країни, демократії, економіки, необхідна систематизація законодавства в суспільстві. Досягнення справедливості шляхом перерозподілу фінансових ресурсів у забезпеченні перспектив розвитку конкретних адміністративних одиниць обумовлено необхідністю розробки і застосування методичного забезпечення і наукового обґрунтування. Для цього слід застосовувати багаторічний досвід розвинених країн світу. При цьому слід виходити з міркувань згладжування різниці у рівнях економічно-соціального розвитку територій для забезпечення їх мешканців на визначеному законодавством мінімальному рівні державними гарантіями, а також спрямованого на підвищення мобілізації доходів до відповідного бюджету стимулювання діяльності місцевих органів влади.

Отже, найефективнішим різновидом співвідношення держави як єдиного цілого з її складовими частинами, міру централізації та децентралізації державної влади щодо України є унітарна республіка з відповідним місцевим переліком делегованих повноважень.

Література

1. Бюджетний кодекс України: від 8 липня 2010 р. // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 151. – Ст. 5.
2. Габа І. М. «Децентралізація» – деякі плюси і мінуси / І. М. Габа // РайонІнфо. – 2014. – №1. – С.5.
3. Сунцова О. О. Місцеві фінанси: навч. посіб. / О. О. Сунцова. – К.: ЦУЛ, 2010. – 488 с.